HSB – där möjligheterna bor

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.kl@regeringskansliet.se
ruben.lonngren@regeringskansliet.se

KN2026/01568

Klimat och näringslivsdepartementet
Regeringskansliet 103 33 Stockholm

REMISSYTTRANDE:

REVIDERING AV EU:S UTSLÄPPSHANDELSSYSTEM ETS 2026

HSB är en kooperativ, demokratisk, idéburen organisation som ägs av våra medlemmar. Tillsammans med våra 23 regionala HSB-föreningar, 4 100 bostadsrättsföreningar och nära 677 000 medlemmar utgör vi en stark kraft för att bidra till en hållbar utveckling i samhället.

Vi förvaltar bostads-och hyresrätter, utvecklar bostäder och erbjuder bosparande över hela Sverige. HSB har i över 100 år haft ambitionen att påverka samhällsutvecklingen i rätt riktning. Därför är våra klimatmål ambitiösa och HSBs nettoutsläpp ska vara noll i hela värdekedjan senast år 2040. För att säkerställa att våra klimatmål går hand i hand med vetenskapen har de antagits i enlighet med Science based target initiative. HSB står även bakom Färdplanen för en fossilfri och konkurrenskraftig bygg- och anläggningssektor.

HSB ser EU ETS som avgörande för de utsläppsminskningar som krävs för att kunna nå de klimatmål som har satts inom bygg- och fastighetsbranschen. Därmed krävs en fortsatt hög ambition inom ETS-systemet. HSB ser med stor oro på en utveckling där priserna på utsläppsrätter sjunker, det är avgörande att de fortsätter att öka stadigt. En lägre linjär reduktionsfaktor riskerar att prissignalen inte bidrar till de nödvändiga investeringar som krävs för att minska utsläppen. Det gynnar dessutom de aktörer som ännu inte har agerat och missgynnar de som redan har investerat i åtgärder för minskade utsläpp. Ett restriktivt utbud av utsläppsrätter är därmed av vikt och även av betydelse för europeisk konkurrenskraft med utvecklingen av grön teknik. Kommissionens förslag innebär att fler utsläppsrätter kommer att tilldelas, vilket minskar incitamenten att arbeta för en grön omställning. HSB anser vidare att internationella krediter bör endast användas som en säkerhetsventil och inte för att minska ambitionsnivån i EU ETS.

Det är viktigt att ETS-systemet bidrar till att göra mindre CO2-intensiva material mer konkurrensmässiga och att investeringar i den tekniken blir mer lönsam. För byggbranschens klimatomställning är en utveckling av byggmaterial som styr bort från mer CO2-intensiv tillverkning av bland annat betong och stål en förutsättning.

HSB – där möjligheterna bor

HSB ser positivt på förslaget om ett program för permanenta koldioxidupptag. Det är av vikt för att nå målet om nettonollutsläpp samt för att efter 2050 kunna kompensera för de tidigare utsläppen.

HSB tillstyrker att marknadsstabilitetsreserven (MSR) anpassas till en ETS-marknad där antalet tillgängliga utsläppsrätter successivt minskar. Det är angeläget att reserven även fortsättningsvis utformas så att den kan motverka obalanser på marknaden. Ett avskaffande av annulleringsmekanismen skulle riskera att betydande överskott av utsläppsrätter ackumuleras över tid.

HSB avstyrker förslaget om en förlängning av den fria tilldelningen. En förlängning riskerar att försvaga incitamenten för omställning och medföra snedvridna konkurrensförutsättningar mellan sektorer. HSB ser positivt på att tilldelningen villkoras av investeringar, men bedömer samtidigt att villkoren kan medföra en betydande administrativ börda och vara svåra att tillämpa i praktiken. En fortsatt omfattande fri tilldelning begränsar därutöver utrymmet för auktionering och därmed de intäkter som kan användas för att finansiera omställningen.

HSB tillstyrker att avfallsförbränning inkluderas i EU ETS, eftersom detta skapar förutsättningar för mer enhetliga styrmedel och likvärdiga konkurrensvillkor inom unionen. HSB bedömer dock att den föreslagna långa övergångsperioden riskerar att innebära att harmoniseringen fördröjs och senarelägga investeringar i CCS. Samtidigt kvarstår betydande merkostnader för svenska avfallsförbränningsanläggningar, vilka redan omfattas av EU ETS. Det finns en viss risk att detta försämrar fjärrvärmens konkurrenskraft och att vi därmed kan se en ökning av värmepumpsinstallationer, speciellt i kraftvärmenäten. Därför bör auktionsintäkter återföras till sektorn i form av energiomställnings- och energieffektiviseringsstöd.

HSB tillstyrker förslaget att minst 50 procent av medlemsstaternas intäkter från auktionering inom ETS ska användas för särskilt riktade åtgärder. HSB anser att dessa medel i första hand bör användas till investeringar som bidrar till och påskyndar omställningen i de verksamheter som omfattas av utsläppshandelssystemet.

Johan Nyhus, ordförande

HSB Riksförbund